

N:o 314.

Af Herr Sven Ersson: Angående ändring i Kongl. Förordningen om vilkoren för försäljning af bränvin eller andra brända eller destillerade spirituösa drycker.

Då Kongl. Maj:t, efter Rikets Ständers hörande, år 1855 fastställde förändrade bestämmelser i afseende på rättigheten till försäljning i mindre partier af bränvin samt andra brända och destillerade spirituösa drycker, så ställdes förvärfvandet af en slik rättighet, såsom i högst väsendtlig mån inverkande på befolkningens sedliga och ekonomiska välbefinnande, i beroende af kommunens och dess styrelsens bepröfvande i första rummet, så att utan deras begifvande en slik rättighet ej kunde inom en landtkommun till upplåtelse ifrågakomma, och så är ännu förhållandet i allmänhet. Från detta välgrundade stadgande gjordes dock då ett ännu gällande undantag för de gästgifverier, der utskänkningsrätt vid den tiden lagligen utöfvades. Till dessa lägenheter lemnades derigenom ett privilegium, såsom det då antogs, för att ej ingripa i den enskildes eganderätt och för en tid, som förmodades ej kunna blifva afsevärd. Den erfarenhet, som sedermera vunnits, ådagalägger likväl att dessa rättigheter till ett ganska stort antal bibehållas. Det hade varit rättvisa mot den enskilde att låta honom för sin tid behålla försäljningsrätten, men det ofvananförda visar att man icke iakttog sådan emot det allmänna, då man fastade denna innehafvarnes enskilda rättighet vid gästgifverilägenheten. Misstaget är begånget och på dess uppenbara följder föränlåtes jag destoheldre påkalla Riksdagens uppmärksamhet äfvensom dess åtgärd för undanrödjande af berörda stadgande, samt de för samhällsordningen menliga följderna deraf, som utom de redan anförda, den ännu svårare verkan derifrån är oskiljaktig, att kommunernas författningsenligt lika magt och beslutande rätt i fråga om värden af dess enskilda angelägenheter för en del i detta afseende tillintetgöres, samt dess medlemmars sedlighet och välstånd derigenom lider, då i två närbelägna kommuner de röstberättigade kunna i den ena genom ändamålsenliga beslut ordna, inskränka eller borttaga minut- och utskänkningshandeln med spritdrycker, men i den andra hvarje åtgärd

i berörda hänseende skall stranda mot en gästgifvares fördel att idka rörelsen efter sitt godtfinnande. Detta förhållande är dock uppenbart stridande emot kommunalförfattningens lydelse och anda, samt kan vid sådant förhållande destomindre få oförändradt fortfara, som det i flera hänseenden verkar förstörande på befolkningens väl, — som uppoffringar måst göras så väl af Staten som af enskilde för bränvinsbränningens ändamålsenligare ordnande, då den befanns öfva ett så beskaffadt inflytande inom landet, samt enär ifrågavarande rättighet kan, mot innehafvarens vilja, komma att upphöra vid en sådan reglering af skjutsanstalterna i orten, att gästgifveriet varder från hans lägenhet förflyttadt.

På grund af hvad jag sålunda andragit, föranlåtes jag härmed vördsamt yrka, det Riksdagen måtte besluta att till Kongl. Maj:ts nådiga bepröfvande hemställa om en sådan förändring i nu gällande förordning om försäljning af bränvin och andra brända och distillerade spirituösa drycker, att den rättighet till bränvinsutskänkning, som deruti är bibehållen åt de gästgifverier, vid hvilka en sådan rättighet år 1855 utöfvades, skall upphöra med nästa års slut, men att, för den händelse nuvarande innehafvare skulle kunna anses för sig ega att en slik rättighet bibehålla, samma rättighet icke må på annan öfverlätas eller vidare åtfölja gästgifverilägenheten, utan, såsom en personel rättighet, upphöra att vara gällande då den af nuvarande innehafvare ej kan utövas i enlighet med derom nu gällande författningsföreskrifter.

Om remiss af denna motion till Bevillnings-Utskottet anhalles.

Stockholm den 27 Januari 1868.

Sven Ersson.
